BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ

POSTKOLONYAL FEMİNİZM DOĞRULTUSUNDA HİNDİSTAN İNCELEMESİ

Aleyna GENÇ

DANIŞMAN

Arş. Gör. Mehmet Ali AK

BURSA-2019

ÖZ

Feminizm, tarihsel süreç boyunca yaşanan kadın karşıtı gelişmeler sonucunda ilk olarak XVIII.yy'da İngiltere'de ortaya çıkmıştır.Farklı yorumlamalar, koşullara göre değerlendirmeler ve eleştirilerle birlikte Feminizm çeşitli türlere kavuşmuştur Postkolonyal Feminist Teori de Postkolonyal teorinin gündemde olduğu dönemde ortaya çıkmıştır. Postkolonyal Feminizm Batılı feministlerin savunduğu *küresel kız kardeşlik* kavramına bir eleştiri getirmiştir. Postkolonyal Feministler Küresel Kız Kardeşliği ortak deneyimler ile temellendirmenin geçerli bir sav olmadığını öne sürmeleri ile diğerlerinden ayrılmışlardır. Batı'lı düşünürlerin tek tip kadın algısına karşı çıkmışlardır. Batılı feministlerin çizdiği gelişmemiş üçüncü dünya kadını imajına ve Batı feminizminin homojenleştirmesine karşı çıkmışlardır. Yıllardır sömürge altında bulunan toplumlar ile sömürüyü sürdüren toplumdaki insanlar ve kadın özelinde kadınlar arasında yaşanan ortak deneyimlerin varlığını kabul etmemişlerdir. Özellikle Chandra Mohanty Gayatri Spivak gibi yazarlar küresel kızkardeşliğin yalnızca cinsiyet temelinde varsayılamayacağı, tarihsel ve politik bir yanının da olması gerektiğini vurgulamışlar ve alanda pek çok eser vermişlerdir. Postkolonyal Feminist düşünürler Hindistan gibi sömürü sonrası toplumlarda kadının sönük varlığını gözler önüne sermişlerdir.

Anahtar kelimeler:*Feminizm, Postkolonyal Feminizm, Küresel KızKardeşlik,Hintli Kadınlar ,Kadın Hakları*

ABSTRACT

Feminism first emerged in England in the XIIIth century as a result of the anti-women advances in the historical process. Feminism has gained a variety of genres, with different interpretations, assessments and criticisms of circumstances.Postcolonial Feminist Theory has also emerged in the period when Postcolonial Theory was on the agenda.Postcolonial Feminism brought a new critism to the concept of Global Sisterhood that Western Feminists uphold. Postcolonial Feminists have seperated from others by suggesting that The Global Sisterhood is not viable argument to ground with çömmen experiences. They opposed the perception of a "monotype women" of Western thinkers.They opposed the image of " underdeveloped third World women" depicted by

Western Feminists and the homogenization of Western Feminism. They have not acknowledged the existence of common experiences between the people and, women in particular, in colonial societies and in the societies that has been exploiting for years.Especially, writers such as Chandra Mohanty, Gayatri Spivak emphasized that sisterhood can not be assumed only on the basis of gender, it should also have a historical and a political side and they have produced many Works in this field.Postcolonial Feminist thinkers have exposed the faint existence of women in postcolonial societies such as India.

Keywords:*Feminism, Postcolonial Feminism, Global Sisterhood, Indian Women, Women Rights*

GİRİŞ

Feminizm öncesinde düşünsel temelleri olmak ile birlikte ilk kez Mary Wollstonecraft'ın 'Kadın Haklarının Gerekçelendirilmesi' eseri ile sistematik varlığını kazanmıştır, bu da birinci dalga feminizminin başlangıcı kabul edilmiştir. Farklı dönemlerde, dönemin ihtiyaçlarına paralel olarak çeşitli Feminist dalgalar oluşmuştur. Örneğin Amerikan ve Fransız Devrimi etkisinde olunan süreçte ilk dalga karşımıza temel olarak siyasal ve sosyal hak istenci ile çıkmıştır.

Cinsellik ve doğurganlığın birbirinden ayrılmasını esas alan ikinci dalga da Batı'da yaşanan kürtaj sebepli ölümlerin oranının artması sonucunda ortaya çıkmıştır. Kadınların cinselliğinin doğurganlığından daha ön planda olması gerektiğini savunurlar, kazanımları arasında doğum kontrol haplarının yaygınlaşması ve kürtajın pek çok Batı ülkesinde yasal hale gelmesi vardır.

Kadın kimliğinin tanımlanması noktasında ise üçüncü dalga başlamıştır. Bu noktada ortaya çıkan Postkolonyal Feminist Teori, kadına Batı bakışlı beyaz bir kimlik biçilmesinden rahatsız olmuş ve karşı yönde eleştiriler getirmiştir. Feminizmin daha heterojen bir hale getirilmesi gerektiğini savunmuş kadın kimliğini yeniden tanımlamıştır.

Bu çalışma Postkolonyal Feminist Teori bağlamında Hindistan'da kadınların durumunu sosyal, ekonomik, aile, hukuk kanalları ile incelemektedir. Çalışmanın ilk bölümünde Feminizm kavramı incelenecek, daha sonra bu düşüncenin ortaya çıkmasına sebep olan koşullar tarihsel boyutları ile ele alınacaktır. Feminist teoriden ve Feminizmin

dalgalarından bahsedilecektir. Feminist teoriye geliştirici bir eleştiri olarak ortaya çıkan Postkolonyal Feminist Teori, Feminizm'e getirdiği eleştiriler boyutu ile ele alınacaktır. Postkolonyal Feminist Teori yaratıcılarından Gayatri Spivak ve Chandra Mohanty gibi isimlerin görüşlerine yer verilerek konu anlaşılabilir kılınmaya çalışılacaktır.

İkinci bölümde Hindistan kadınlarının ekonomik durumları, aile içindeki ve sosyal hayattaki konumları, hukuktaki varlıklarına yer verilecektir.İlgili konular oranlar ile ele alınacaktır. Hindistan'ın Sati geleneği Drahoma cinayetleri ve taciz, tecavüz şiddet vakaları üzerinden kadınlar için güvenlik boyutu ele alınacaktır.

Son bölümde ise günümüzde Hindistan'da kadının değişimi tartışılacak, Batı kültürü kadın figürü ve Doğu kültürü kadın figürü karşılaştırmasıyla güncel durum analiz edilecektir.

FEMİNİZM NEDİR?

Avrupa'nın ilk kadın yazarlarından sayılan Christine de Pisan kadınların ikinci sınıf vatandaş olarak görülmesini The Book of The City of Ladies(1405) kitabıyla dile getirmiş ve sistematik olmasa da feminizm öncesi düşüncenin bilinen yaratıcısı olmuştur. *Féminisme* kelimesinin feminizmin ilk düşünürlerinden ve aynı zamanda ütopik sosyolog olan Charles Fourier tarafından 1837 yılında kullanılıp literatüre kazandırıldığı tahmin edilmektedir.

Batı toplumunda cinsiyet eşitsizliğine karşıt düşünceler verilen/verilecek örneklerden görüldüğü/görüleceği üzere yüzyıllardır mevcuttu fakat bu memnuniyetsizliğin giderilebileceği ortam ancak 1789 Fransız Devrimi'yle ortaya çıkmıştır. Fransız Devrimi'nin getirdiği *"Liberté, égalité, fraternité" (özgürlük,eşitlik kardeşlik)* düşüncesi kadının da bu toplumda eşit ve özgür biçimde varolması düşüncesini körüklemiştir. Aynı zamanda XIII.yy'da Batı'da başlayan sanayi devrimiyle kadınların işgücüne katılımı artmış, kendi ekonomik gücünü elde eden kadınlar kendilerini daha rahat korur, savunur hale gelmişlerdir. Erkekten bağımsız ve bir birey olarak toplum içinde yer almayı gerçekleştirebilmişlerdir. Bu noktada ivme kazanan feminist düşünce XIII.yy sonlarında İngiltere'de sesini duyurmaya başlamıştır. " Feminizm tarihindeki ilk önemli çalışma da bu dönemde Mary Wollstonecraft tarafından kaleme alınmıştır. 1792 yılında yayınlanan "A Vindication of the Rights of Woman" adlı eserinde Wollstonecraft, kadının köle olarak kalmasının nedenini, yetişmesine engel teşkil eden ve hayattaki gerçek amacının erkeğe hizmet etmek olduğunu öğreten toplumsallaşma sürecindeki bozukluk olarak belirtmiştir." (Aydın Koyuncu & Tür, 2010)

Feminizm genel olarak erkek ve kadın eşitliğine dayanan bir düşüncedir. Burada "genel olarak" tabirini kullanmak yerinde olacaktır; zira her feminist akım teoriyi kendi ideoloji ve düşünce tarzına göre yorumlayarak farklı şekillerde ifade etmiştir, bu noktada önemli olan Feminist düşüncenin özünde bulunan değişmez öğelerdir. Özü itibariyle kadının erkeğe karşı üstünlüğünü değil; kadın ve erkeğin eşit sosyal, siyasal, ekonomik, hukuksal hak ve özgürlüklere sahip olmasını savunur. Ayrıca bu noktada feminizme yönelik ortak tanımlamalarda daha açıklayıcı olmak adına Caroline Ramazanoğlu da literatüre katkısını belirtmekte fayda var; Ramazanoğluna göre:

Feminizmin tüm türleri kadınları, erkeklere bağımlı kılan bütün ilişki türlerinin değiştirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Feminizm, çeşitli toplumlarda kadınlar için oluşturulmuş olan ve "doğal", "normal" olarak kabul edilen birçok durumu sorgulamaktadır. Feminizm, yalnızca düşüncelerden ibaret değildir. Kadınların çeşitli olanaklara sahip olabilmesi için dünyanın değiştirilmesini, erkekler ve kadınlar arasındaki ilişkilerin dönüştürülmesini amaçlamaktadır. Bu nedenle de feminizm aynı zamanda politik ve eylemsel pratiği olan düşünceler dizisidir. Feminizm, kadın ve erkek ilişkilerini dengelemek anlamında edindiği amaçlar ve çözüm yolları ile kışkırtıcı ve eleştirel bir nitelik taşımaktadır. Feminizm, kadın-erkek ilişkilerinin niteliği hakkında tarafsız ve nesnel bilgi anlayışından yola çıkmamaktadır. Bu anlamıyla da feminizm, kadınların bilgi birikimleri ve yaşam deneyimleri konusunda ciddi sorular ortaya atarak, aklın, bilimin ve toplumsal teorinin sorgulanmasını amaçlamaktadır (Ramazanoğlu, 1998:26–27).

FEMİNİST DÜŞÜNCENİN ORTAYA ÇIKIŞI

Kadın kimliği, tarih boyunca özellikle ataerkil toplumlarda karşımıza ikinci plana konulmuş şekliyle çıkmaktadır. Kadınlar süregelen ataerkil düzenin bir sonucu olarak çoğunlukla toplumda statü elde edememiş yahut elde edilen statüler kadının sosyal, siyasal, ekonomik hayatta erkeğin sahip olduğu gibi güçlü ve söz sahibi bir figür olmasını sağlayamamıştır. Bu durum bilinen en eski yazıtlardan olan Orta Asur Kanunlarının yazıldığı MÖ 1700-1050 tarihinden başlayarak Tevrat'ın indirildiği MÖ 1312 tarihten günümüze değin farklı yoğunlukta da olsa etkisini sürdürmektedir. Bu belgeler de o dönem yaşanan eşitsizliği gözler önüne sermiş ve meşru bir zemine oturtmuştur.

Tevrat'ı incelediğimizde Hz. Havva'nın Hz. Adem'in kaburga kemiğinden yaratılmış olduğu şu sözlerle ifade edilmektedir: "Sonra (Tanrı) Âdem'in yalnız kalması iyi değil dedi. Ona uygun bir yardımcı yaratacağım. Rab Tanrı Âdem'e derin bir uyku verdi. Âdem uyurken, Rab Tanrı onun kaburga kemiklerinden birini alıp etle kapadı. Âdem'den aldığı kaburga kemiğinden bir insan yaratarak onu Âdem'e verdi."(Yaratılış 2: 18, 20-21) Ayrıca Tevrat'ta Hz. Havva'nın, ölümsüz Hz. Adem'in yasak elmayı yemesine sebep olduğu ve bu sebeple ağrılı doğum ile cezalandırıldığı ve hayatı boyunca bir erkek tarafından yönetilmeye mahkum olduğu da iletilmiştir. Bu ifadelerle "İlk yaratılış ve ilk günah hususundaki negatif inancın kadının ikinci plana atılmasına dini

açıdan meşruiyet kazandırdığı da söylenebilir."(Kaval'dan aktaran Gürgen,2018) Hammurabi Kanunları ve Orta Asur Kanunları da kadın ve erkeğe verilen özgürlük, yüklenen sorumluluk açısından karşılaştırıldığında erkeği daha özgür kılarken kadını kısıtlamıştır.

Orta Asur Kanunlarını incelediğimizde karşılaştığımız maddeler, MADDE 2: eğer bir kadın, ister bey eşi, ister bir bey kızı olsun küfür ederse veya düşük çeneli ise o kadın cezasını çekecek ,kocasına ,oğullarına ,kızlarına dokunmayacaklardır. MADDE 4: Eğer bir erkek köle veya kadın köle, hür bir adamın karısının elinden herhangi çalınmış bir şey kabul ederse erkek ve kadın kölenin kulakları ve burnu kesilecektir. MADDE 37: Eğer bir adam karısını terk ederse canı isterse ona bir şey verecektir, canı istemezse bir şey vermeyecektir. Kadın boş olarak çıkacaktır. Yani hiçbir şey alamayacaktır.(BAYTAK,2013) kadına yönelik yapılan ayrımcılığı açıkça ortaya koymaktadır. Bu esasen öngörülmesi çok zor bir hadise değildir, erkek eliyle yönetilen devletlerde kurallar da erkek eliyle konulmuş, konulan bu kurallar da erkeğe hizmet etmiştir.

Batı'da ise Hristiyanlığın toplumsal hayata nüfuzu öncesinde hür olan kadınlar Hristiyanlık döneminde evliliklere zorlanmış, güzel olarak tanımlanmayan kadınlar manastırlara kapatılmış, toplumdan uzaklaştırılmıştır. Bu dönemde kadınlar çeşitli sebeplerle cadı, büyücü olarak adlandırılmış ve zaman zaman çarmıha germe zaman zaman ise yakılarak toplu ölümlere tabi tutulmuştur. Bu dönemde kadınlara yönelik yozlaşma o kadar ilerlemiş ki bir erkeğin yapabildiği herhangi bir şeyi yapabilmek cadı olarak adlandırılmak için yeterli hale gelmiştir. Cadı Avı, 3. yy'da büyücü yakmakla başlamış, 12. yy.'da bir "av"a dönüşmüş ve 15. yy'da doruğa ulaşmıştır böylece "Cadı Avı" Ortaçağ'ın en büyük katliamı olmuştur.(Sevim, 2005: 25)

Tüm bu tarihsel gelişmelerden sonra Batı'da yaşanan Fransız Devrimi ve Sanayi Devrimi sonucunda toplamda 3 dalga olarak inceleyebileceğimiz Feminizm hareketinin 1.dalgası oluşmuştur. Ekonomik olarak özgürlüklerini elde edebilen kadınlar toplumsal ve hukuksal olarak da daha fazla hak ve özgürlük elde edebilmek adına harekete geçmişlerdir.

FEMİNİZM DALGALARI

Genel itibarıyla feminist hareketlerin tarihsel gelişim süreçlerinde birçok araştırmacının itibar ettiği süreç üç kronolojik dalgadan oluşmaktadır. Bu süreçler; I. II. ve III. feminist dalga olarak adlandırılmaktadır. Bu üç feminizm dalgası genellikle 19. yüzyıl'dan ve 21. yüzyıl'a kadarki bir süreci içermektedir. Bu dönemlerde kadınlar farklı anlayışlardan, farklı kuramlardan ve ideolojilerden etkilenmişler ve bu etkilenme kadının hakları bağlamındaki talepleri veya amaçları doğrultusunda gerçekleştirdikleri hareketleri dolaylı veya doğrudan etkilemiştir. Aynı zamanda feminizmin tarihsel gelişimi belirli süreçlere ayrılmasının nedeni olarak, kadınların veya feminist grupların farklı zamanlarda farklı talep ve isteklerin olması, patriarkal ve kapitalist sistemi farklı noktalarından tutarak eleştirmeleridir.(Taş'tan aktaran Özüdoğru,2018)

18. ve 19.yy'da kadın hareketi Fransız Devrimi'nin de etkisiyle eşitlik üzerine yoğunlaşmıştır. İlk dalga olarak adlandırılan bu hareket, düşüşler yaşanmasına rağmen varlığını ve etkisini ikinci dalga feminizmin başladığı 1960'lara kadar sürdürmüştür. İkinci dalga feminizm ise 1980'lere kadar sürmüş ve yerini üçüncü dalga feminizme bırakmıştır. İkinci dalga feminizmde 60'lı yıllardaki öğrenci hareketleri etkili olurken,1980'lerdeki üçüncü dalga feminizm modernizm ve çok kültürlülük etkisinde gelişmiştir.(Soyer , 2017:41)

Kadınlarla erkeklerin eşit olduğu fikri esasında ilk defa Fransız Devrimi sırasında telaffuz edilmiş; akıl, ilerleme bireyselleşme ve eğitimin önemi ve kadın hakları bu dönemde kendini temellendirecek bir felsefi altyapıya sahip olmuştur (Ecevit & Karkıner, 2011:66) Fransız ve Amerikan devrimleri bağlamında başlayan ilk dalga temel olarak kadınların eğitimden erkekler kadar yararlanabilmesini, medeni hak arayışlarını ve siyasal hayatta yer almak gibi basit ve temel ihtiyaçlarını dile getiriyordu.

İkinci dalga feminizmi ise cinsellik ve doğurganlığın birbirinden ayrılma mücadelesi olarak tanımlamak mümkündür. Bu dalga 20.yy ikinci yarısında başlamıştır. Bu dalga iki farklı yöne evrilmiştir; Kültürel Feminizm ve Radikal Feminizm.

Yukarıda bahsedildiği üzere her dönem farklı ihtiyaçlar ve deneyimler sonucu farklı feminist bakışlar ortaya çıkmıştır. Bu dönemde de kürtaj sebebiyle yaşamını yitiren kadınların etkisi olmuştur. Bahsi geçen zaman diliminde kürtaj yasal değildi, istenmeyen

gebeliklerini kendi imkanları ile sonlandırmaya çalışan kadınların bu hareketleri de büyük oranda ölümle sonuçlanıyordu. Yapılan toplu protestolar, açılan davalar sonucunda Fransa'da 1920'de yasaklanan 1942'de devlete karşı işlenen suçlar kapsamına alınan kürtaj 1974 yılında yasal hale geldi benzer olarak ABD'de de kürtaj 1973 yılında yüksek mahkemenin oy çokluğuyla yasal olarak tanındı.

1960'larda başlayan ikinci dalga 1980'lerde son bulmuş ve üçüncü feminist dalga ortaya çıkmıştır. Birinci dalganın konusu medeni kanun talepleri ve siyasal haklar, ikinci dalganın konusu doğurganlık ve cinselliğin birbirinden ayrılması ve son olarak da üçüncü dalganın konusu ise kadının kimliğidir.

Bahsedilen diğer dalgalarda olduğu gibi bu dalgada da kadın kimliğini tanımlama ihtiyacıyla dalga başlamıştır. Bu noktada kastedilen tanımlama zaten yapılmış olan "Batılı Beyaz Kadın" tanımlamasının bir eleştirisidir. Üçüncü dalga feministlerine göre ikinci dalga feministleri orta sınıf beyaz batılı kadınlardır ve feminizm kimliğini batı temelli yaratmışlardır bu noktada farklı kültürlerin değerlerini yahut farklı ırkta/renkte insanların varlığını yeterince göz önünde bulundurmamaları noktasında eleştirilmişlerdir.

POSTKOLONYAL TEORİ

İkinci Dünya Savaşı sonrası dönem içinde Avrupa'nın sömürgecilik anlayışı değişmiş, farklı bir şekilde ortaya çıkmıştır. Avrupa sömürgelerini siyasî ve askeri baskılar ile sömürme politikasını geride bırakmış, yeni sömürgecilik şekillerine başvurmuştur. Bunda, II. Dünya Savaşı'nın Avrupa'da neden olduğu siyasî ve ekonomik tahribat oldukça etkili olmuştur. Bunun sonucunda ise postkolonyalizm dönemi açılmıştır.(Demir,3)

Sömürgecilik sonrası terimi ise 1980'lerde yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Batı literatüründe daha çok 'üçüncü dünya ülkeleri' olarak adlandırılan sömürü toplumlarında ister istemez birinci dünya ile aradaki hiyerarşik yapıya dikkat çekilmiştir bunu geride bırakabilmek adına üçüncü ülke teriminden ziyade postkolonyal terimi kullanılmaya başlanılmıştır. Postkolonyal teriminin ise sömürünün sonrası olarak tarihi bir dönemimi yoksa sömürü ideolojisinin yerini alma anlamında mı kullanıldığı

muallak olmakla birlikte hala süren düzeni göz önüne alarak sömürü ideolojisinin yerini almak anlamında kullanılmadığını saptayabiliriz.(Demir,4)

Sömürgecilik sonrası teori Batı'nın uzun yıllar süren sömürü düzeninin sonunda ortaya çıkmıştır.1980'lerin sonlarına doğru ortaya çıkmış, 1990'larda kritik bir alan değerine ulaşmıştır. Genel olarak sömürgecilik döneminden kalma ekonomik, toplumsal, kültürel, dinsel kalıntıları aşmakla mücadele etmektedir.(Öztürk,2014:197)

Bütünü itibariyle ele aldığımızda 'üçüncü dünya' ülkelerinin kimliksiziliği, kültürsüzlüğü düşüncesi ile savaşan, sömürü sonrasında toplumsal düzen ve uyumu yeniden kurmaya çalışan, Batı'lı camiadan yapılan yorumları sert eleştirilere maruz bırakan, günümüz kötü koşullarını kendiliğinden oluşan değil süregelen sömürge düzeninin sonucu olarak atfeden bir teoridir. Sömürge sonrası yazınları ile ön plana çıkmış ve postkolonyal feminizm öncülerinde Spivak, Postkolonyal alanda pek çok eser vermiştir en çok bilinen eserlerinden " Madun Konuşabilir mi ?" eseri Macat.com'un yazarlarından Graham K. Riach tarafından incelenmiştir:

Gayatri Chakravorty Spivak "Madun Konuşabilir mi ?" isimli eserini 1988'de o zaman çok yeni bir akademik çalışma alanı olan Postkolonyalizm'in ürünlerini incelemek için yazdı. Postkolonyalizmin, sömürgeleştirilmişleri "Madun" olarak adlandırdığı özellik en güçsüz grupları anlamak ve onların sesi olmak konusunda ne kadar yeterli olabildiğini merak etmiştir. Makalesi işlerin çoğunun çoğunlukla batılı beyaz, erkek ve batılı akademisyenler tarafından ortaya konulmasını eleştirmiştir. Spivak, dışarıdan içeriye bakan kişi için kolonileştirilmiş gruba konuşma hakkı vermesinin zor olmasını iki neden bağlamıştır: Öncelikle dışarıdan birisi tarafından toplanan kanıtlar söz esaslıdır; gerçek deneyimlere dayanmaz. Bu Spivak'ın deyişiyle bilgi merkezli varsayımlar üretir, doğası gereği sınırlı ya da yanlış yönlendirilen yazın, yalnızca deneyimin bütünün bir parçasının çalışılması üzerine kurulmuştur. İkinci olarak Spivak Madun'ların kendileri adına konuşmalarına imkan sağlamaktan ziyade onlar hakkında konuşma girişiminde bulunan entellektüeller hakkında temkinliydi. Spivak bu durumun onların kendilerine ait kültürel kimliklerinden ziyade kolonyal yöneticilerine ilişik bir pozisyona ittiğini düşünmüştür. Batılı entellektüeller müdahalelerini pozitif, olumlu bir eylem olarak planlamaktadırlar fakat hakkında çalıştıkları grubu neredeyse tümüyle tek bir şeye verdikleri karşılıkla incelemektedirler; buysa kolonyal hükümdür. Spivak, baskılananların sesinin geri kazanılmasının mümkün olmasına karşın bunu diğer ülkelerden akademisyenlerin tümüyle ya da gözle görülür yanlışlar olmaksızın yerine getirmesinin neredeyse imkansız olduğu sonucuna varmıştır. (Riach,2016)

POSTKOLONYAL FEMİNİST TEORİ

Sömürgecilik sonrası feminizm sömürü düzeninin cinsiyetçi tarihinden ortaya çıkmıştır. Üçüncü dalga olarak ortaya çıkan Postkolonyal Feminizm'de temel olarak "küresel kız kardeşlik" kavramını değerlendirmiş ve kadınların yalnızca 'kendilerini savunan nesneler' olarak sabitlenmesini engellemeye çalışmıştır. Postkolonyal feministlere göre feminizmi toplumlara özgü şartları göz önüne alarak kurumsallaştırmak daha uygundur. (Şerbetci,2013)

Postkolonyal Feminizmin bir diğer adı da üçüncü dünya feminizmidir pek tabii bu daha çok Batı literatüründe kullanılmıştır zira sömürü sonrası ülkelerin akla hiyerarşik düzeni getirecek bu birinci-üçüncü dünya ayrımından hoşlanmadıkları barizdir. Postkolonyal düşünürlerin bu terimden hoşlanmamalarının bir diğer sebebi üçüncü dünya kavramının içinde bir geri kalmışlık ve küçük düşürülmüşlüğü içermesidir. Temelde beyaz kadın,beyaz insan söylemi içeren Batı feminiziminden ayrılmıştır.(Mishra,2013) Tezatlık içermekle birlikte üçünücü dünya farkını yaratan ve somutlaştıran aslında bizzat Batı'dır.

Batı feminizmi Batı Avrupa ve Kuzey Amerikalı kadınların deneyimleri üzerine inşa edilmiştir. Postkolonyal feminist düşünürler Siyah feministlerle(Joyce Ladner,Angela Davis, River Collective) benzerdir; her ikisinin de amacı yalnızca erkekler tarafından değil aynı zamanda Batılı feministler tarafından da tanınmak ve kabul görmektir.(Öztürk,2014) Her iki feminist akım da kimlikleri üzerine yapılan negatif tanımlamaları reddeder. Evrenselleştirmeyi farklılıkları yok saymak, kendi kültür ve inanış sistemlerini genele empoze etmek olarak değerlendirirler. Batılı Feminizmin homojenleştirme eğiliminden rahatsızdırlar.

Mohanty, Batı Feminizmini etnik merkezci olarak tanımlamış ve postkolonyal toplumlardaki kadın deneyimlerini göz önüne almamaları noktasında eleştirmiştir.Batı Feminizminin çizdiği üçünü dünya kadını profilini eleştirmektedir. Sömürgecilik sonrası kadınlarının yoksul, umursamaz, cahil, ev kadını olarak nitelenmesine karşıdır. Mohanty'e göre sömürü döneminde kadın çifte sömürüye uğramıştır: Özne olarak sömürgeleştirilmiş, erkeklerin de tabii olduğu gibi, bunun dışında ataerkil düzen tarafından da sömürgeleştirilmiştir. Sömürgecilik sonrası erkekler kültürlerini korudukları yahut yeniden edindikleri, inşa ettikleri iddialarıyla kadınların beden ve

zihinlerini sömürüye açık tutmuşlardır. Erkek kadını ötekileştirdiğinde beyaz kadın da kendisine bir öteki olarak üçüncü dünya kadınını oluşturmuştur.(Tolan,Feminisms) Mohanty'nin düşüncesine ek olarak sömürge düzeni ötekileştirilmesinin yanı sıra, sömürge toplumundaki kadın hem içeride yaşam alanını paylaştığı erkek tarafından hem de dışarıda Batılı dünya tarafından ötekileştirilmiştir.

Kız kardeşlik'in küresel olduğu anlayışı Bernice Johnson Reagon'ın 1981 tarihinde Batı Sahili Kadınları Müzik Festivali'nde yaptığı bir konuşmayla somutluk kazanmıştır.(Şerbetci,2013) Aslında küresel kızkardeşlik vurgusu ile ortak bir feminist payda oluşturulmaya çalışılmış, kültürel etnik farklılıklar aşılmaya çalışılmıştır.Ne var ki bu düşünce Doğu toplumu kadınları tarafından sıcak karşılanmamıştır. Yıllardır ekonomik olarak süren sömürgenin sosyal ayağının da feminizm olmasına karşı çıkma düşüncesi baş göstermiştir. Postkolonyal toplumlar Feminizm adı altında tek etnik ve kültürel yapının bütüne empoze edildiğini düşünmüştürler.

Kız kardeşliğin ortak deneyimler temelinde tanımlanması Postkolonyal düşünürler tarafından eleştirilmiştir. Zira yıllardır sömürü altında bulunan Doğu toplumu kadını ile bu sömürüyü sürdüren Batı toplumu kadını arasında 'ortak deneyim'lerden bahsetmek oldukça zordur.
Postkolonyal feminist düşünürlerden Gayatri Spivak ve Chandra Mohanty'nin düşüncelerini inceleyerek konuyu daha anlaşılabilir kılmak mümkündür.

Gayatri Spivak kendisinin Feminist olarak tanımladığı Hint'li bir ailenin kızıdır. Babasını henüz 13 yaşında kaybetmiş, lise eğitimini tamamladıktan sonra da Birleşik Devletler'e üniversite eğitimi almak için göç etmiştir.20'li yaşlarının ortasında kendi tabiriyle bilinmeyen bir akademisyenken Jacques Derrida'nın 'Gramatoloji Üzerine' kitabının fransızcadan ingilizceye yaptığı çevirisi ile ünlenmiştir.Postkolonyal çalışmaların kurucusu olarak tanınmaktadır. Yukarıda incelemesinin yapıldığı " Can the Subaltern Speak ?" eseriyle ön plana çıkmıştır Madun ve Maduniyete vurgu yapmıştır. Farklı bakış açıları geliştirmesinde erken yaşta kendi ülkesinden ayrılıp Batı'lı ülkeler tarafından kendi ülkesinin kötü imajının varlığıyla yüzleşmesi etkili olmuştur. Yapı sökümcü okumaları ile dikkat çekmiştir.

Postkolonyal Feminist olarak ön plana çıkan Chandra Mohanty ise Hindistan'da bağımsızlık sonrası yetişen jenerasyonun temsilcilerindendir, Batı feminizmine getirdiği sömürgecilik eleştirileri ile tanınmıştır. Chandra Talpade Mohanty'nin güncel çalışmaları akademide ve sosyal hareketlerde feminist anti-emperyalist politikaya odaklanmaktadır. Chandra Talpade Mohanty'e göre beyaz feminizmin sınırları kendine özgü ve bunlar daha çok diğer herkesin dışlanması pahasına özel bir deneyimin genelleştirilmesine dayanıyor. Tabii bu, bazen bildiğimiz saf ırkçılık hâlini alıyor. (Aslan,2010)

Chandra Mohanty "Batılı Gözler Altında" eserinde hegemonik bakış açısı ve üçüncü dünya kadınlarına odaklanan batı feminizm yazınlarında bazı varsayımları eleştirmektedir. Daha özelde bakarsak yazar dayanak noktasını Fran Hosken, Maria Cutrufelli, Juliette Minces, Beverly Lindsay, and Patricia Jeffery tarafından Zed Yayınlarından çıkarılmış "üçüncü dünya serisi" üzerine kurmuştur. Mohanty'e göre bu yazarlar, akademik yazında söylemsel sömürgeleştirilmiş ve gettolaştırılmış batı-dışı kadınlara dikkat çekiyorlar. Batı dışı ülkelerde büyük kadın grupları üzerinde yapılan küresel kategorizasyonun yekpare olmasını tartışmıştır.Bu yaklaşımın getirdiği üçüncü dünya kadınlarına karşı fakir, kurban, eğitimsiz, geleneklere bağlı insanlar etiketini tartışmıştır. "Batılı gözler altında" yalnızca kültürel farklılıkları yok saymayan aynı zamanda Patricia Hill Collins'e göre üstünlük ve aşağılık ilişkilerini kaçınılmaz olarak muhafaza eden dikotomları etnosentrik görüş vasıtasıyla işlemektedir. Mohanty diğer postkolonyal feminist tartışmalara ek olarak yalnızca tartışma bağlamında kalmayıp çözüm üretmeye çalışmıştır. Mohanty'e göre bir ortaklık oluşturmaktan ziyade amaç doğrultusunda ortak bir hareket esas alınmalıdır.(Gogoi)

HİNDİSTAN'DA KADIN OLMAK

Çalışmanın başından itibaren ele aldığımız feminizm, özelinde postkolonyal feminizmin neden Hindistan'da ortaya çıktığını daha iyi kavramak adına Hindistan'da kadının toplumsal, ekonomik hayattaki yeri ve aile hayatı, eğitim başlıklarıyla incelemek yerinde olacaktır.

Hindistan güncel olarak 1,366,844,100 kişi ile dünyanın en kalabalık ikinci ülkesidir.%1.08 büyüme oranıyla dünya nüfusunun %17.74 kadarını elinde tutmaktadır. Bu sayıdan %51.6 kadarı erkek iken %48.4'ü kadındır.

HİNDİSTAN'DA KADIN HAKLARI

Mugali'ye göre her yıl bir milyon kız bebek, cinsiyet seçimli kürtajdan ve bebek cinayetlerinden etkileniyor. Bu da düzensiz cinsiyet oranına yol açıyor, Hindistan üç milyon kız kaybediyor ve bunu sonucunda her 1,000 erkeğe karşılık 48 kız daha az. (Mugali:2014) Hayatta neredeyse her alanda kadınlar erkekten daha aşağı oldukları muamelesine maruz kalıyorlar.(Weiss)

Hindistan hükümeti kanunlar ve kurumlarda cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak niyetinde olsa da kadınların çoğu okuma yazma bilmemelerinden yahut zalim geleneklerden dolayı bundan bir haber. (Meshram,2014: 1) Hindistan ulusal meclisi daha 1931 yılında haysiyet, özgürlük, adalet, eşitlik gibi kadınların temel haklarını koruma altına almıştır.(Patil,2013) Hindistan anayasasında kadınlara erkekler ile eşit haklar tanınmıştır. Madde 14, 15 ve 16 ile bu eşitlik güvence altına alınmıştır. Madde 14: Kanuna göre devlet Hindistan'ın tüm bölgelerinde cinsiyet eşitliğini ve bireysel eşitliği erteleyemez. Madde 15 devleti özel koşullarda kadın ve çocuklar için harekete geçme noktasında etkin kılmıştır. Madde 16 da devletin tüm kurum ve kuruluşları tarafından hizmet ve görevlerde vatandaşların fırsat eşitliğini işlemektedir.(The Constitution of India, 2007) Bu maddelerin yanı sıra kadının özel koruması için birkaç kanun daha bulunmaktadır. 1961 tarihli Çeyiz Yasağı yasası, 1955 tarihli Hindu evliliği yasası, 1937 tarihli Hindu kadınlarının mülk hakkı yasası, 1956 tarihli Hindu veraset hakkı yasası, 1987 tarihli Sati geleneğinin engellenmesi 2005 tarihli kadınları baskın şiddetten koruma yasası gibi.(Bomman:2013)Bütün bunlara ek olarak hükümet Kadınlar için Ulusal Komisyonu da kurmuştur.(NCW)

Teorik olarak kanunlarla kadınların hakları koruma altına alınmış olsa da pratikte bu kanunların ne kadar uygulandığı tartışmalı bir konudur.

KADINLARA KARŞI SUÇLAR

Hindistan'da kadına karşı şiddet çok yaygın durumdadır. Fiziki şiddetin yanı sıra psikolojik şiddet, kadınların kendi vücutları üzerindeki hakimiyetini kısıtlayan kız fetüs aldırma, dul yakma geleneği (sati) , çeyiz (drahoma) cinayetleri, aile içi şiddet, cinsel istismar, tecavüz, kayıp kadınlar Hindistan'da sık rastlanan olaylardır. Hükümet dışı bir örgüt olan Amnesty International'a ve Reuters Haber Ajansı'na göre Hindistan G20

ülkeleri arasında kadın olarak yaşamak için en kötü ülke. Yalnızca 2014 yılında tüm Hindistan'da 36735 tecavüz, 8455 çeyiz cinayeti ,4237 tecavüz girişimi 77237 kaçırılma olayı yaşanmıştır. (NCRB) Polis tarafından işleme alınmayan raporları ve çevresi tarafından yargılanma, dışlanma korkusuyla tecavüze uğrasa da şikayette bulunmayan kadınları, yaşadığı tacizden sonra polise gitse de bir sonuç alamayacağını düşünen kadınları , yaşadığı taciz, tecavüz olayından sonra intihar eden yahut öldürülen kadınları da bu sayılara dahil edecek olursak Hindistan'da kadına karşı işlenen suçların oranı daha da yüksek bir orana ulaşacaktır.

Kadınlara karşı işlenen suçların çoğunda erkekler ya kefaret ile serbest kalıyor ya da kadınlar şikayetlerini geri almak durumunda kalacak olaylara maruz kalıyorlar. Örneğin 2014 yılında 6576 erkek tecavüz suçundan hüküm giymişken 16343 erkek beraat etmiştir. İş yerinde bir kadının iffetine hakaret eden 78 erkek hüküm giyerken 335 erkek beraat etmiştir.(NCRB) Kadın çeşitli sebeplerle haksız bulunmakta; suçlular hak ettikleri cezaları alamamaktadır. Yeterince yahut hiç cezalandırılmayan şiddet eylemleri de yeni şiddet eylemlerinin önünü açmaktadır. Dahası kadınların diğer kadınlara karşı şiddet eylemleri de oldukça yüksektir, bunlar özellikle çeyiz cinayetlerinde annenin oğluna gelinini öldürmesinde yardımcı olması, sati geleneğinde kadının ölen akrabası ile birlikte gelinin yakılmasına yardaklık etmesi olarak kendini göstermektedir.

Yargılamanın adil olmamasının yanı sıra yargılama süreci de çok uzun sürmektedir. Şiddet eylemi sonucu açılmış bir davanın yılın son 3 aylık döneminde sonuçlandırılması oranı ilk 3 aylık dönemde sonuçlandırılmasına göre çok daha yüksektir.(NCRB)

Tüm bunlar sonucunda kadın yaşadığı şiddet eylemleri sonucu yukarıda bahsettiğimiz toplum tarafından dışlanma düşüncesinin yanı sıra yargılamanın eşitsizliği, polisin hareketsiz kalması, yargılama sonucunun tatmin edici olmaması, yargılamanın olması gerekenden uzun sürmesi gibi sebeplerle yasal yollara başvurmamayı tercih ediyor.

Sonuç olarak kadın hakları yasalar ve çeşitli düzenlemeler ile koruma altına alınmış olsa da uygulamada bu kanunların teorik düzeyde kaldığı açıktır. Yapılan tüm yasalar yargılamada çoğunlukla usulünce kullanılmadığı için çoğu zaman arzu edilen, eşitliği sağlayan sonuçlar doğurmamaktadır.

EĞİTİM VE SAĞLIK

Hindistan'da 2011 yılında 15 yaşının altındaki 178.092.741 kız çocuğundan 1.709.811 kadarı evli , bu evli kız çocuklarının 29.130 kadarı da 2010 yılı itibariyle 2.doğumlarını yapmıştır. Sayısal veriler güncel durumu en net şekliyle ortaya koymaktadır. İlkokul eğitimini ve ortaokul eğitimini almayan 15 yaş altı kızların çoğu evlidir bu noktada evlendikleri için mi eğitim alamadıkları eğitim almadıkları için mi erken yaşta evlilik yaptıkları muğlaktır. 40- 44 yaş arası toplam kadın sayısı 34.892.726 iken bunlardan evli olanların sayısı 31.388.465 bu veri de sati geleneğinin bariz biçimde ortaya koymaktadır erken yaşta da olsa kocası ölen kadınların çoğu kocasının ailesi tarafından yahut kendi isteği ile yakılmış ve bu yaş grubunda evli olmayan kadınların sayısı ancak küçük bir kısmı kaplamaktadır.

15 yaş altı okuma yazma bilmeyen kız çocuğu sayısı da 91.890.380 bandındadır. Esas alınan 15 yaş altı grup önemlidir zira gelecek 20 30 yıllık dönemde yetişkinleri bu grup oluşturacaktır. 15 yaş altı okuma yazma bilen evli kız çocuk sayısı 9.899'dur. Sayısal verilerden anlaşılacağı üzere eğitim hayatına başlamış kız çocukları genelde eğitimlerini ortaokul lise seviyesine dek sürdürmekte kırsal kesimde okuma imkanı bulamayan kısım da evlendiğinde eğitimden tamamen uzaklaşmaktadır. (Census India)

Hindistan'da bir diğer sorun da derin anemidir , gebelik döneminde ağırlaşan anemi genel bir sağlık sorunudur. Büyüme dönemindeki çocuklarda derin anemi, nadir rastlanmayan bir durumdur. Derin aneminin sıklığını fakirlik, malnütrisyon, enfeksiyonlar ve sağlık hizmetlerinden faydalanma olanağının az olması gibi sosyoekonomik faktörler belirlemektedir. Sosyoekonomik düzeyi düşük olan ve besin kaynaklarına yeterince ulaşamayan toplumlarda nutrisyonel anemilerin daha sık görüldüğü bildirilmiştir.(İşleyen F.,Tekin M., Konca C.:2016)Her yıl Hindistan'da pek çok kadın bu sebeple yaşamını yitirmektedir. Hamilelikte sıkıntılara yol açan bu hastalık anne ölüm oranlarını da arttırmaktadır. Her 10 yılda 44,000 kadın önlenebilir gebelik komplikasyonlarından dolayı yaşamını yitirmektedir.(Unicef India) Unicef India çocuk gelişimi ve beslenmesi, anne sağlığı, kadın beslenmesi, hijyen programları gibi çeşitli devletin de destek sağladığı projelerle bu alanda kayıpları önleyici faaliyetler ve eğitim programları yürütmektedir.(Unicef India)

Bütün bu programlarla birlikte anne ölüm oranı 2007 yılında her 100,000 doğumda 212 iken 2013 yılında 167'ye düşmüştür.(Unicef India)

KADIN İŞGÜCÜ

Genelde eğitim seviyesi düşük olan Hindistan kadınının işgücüne katılım oranı da düşüktür. Erkeklerin istihdam oranı %75-77 bandındayken kadınların istihdamı oranı %30-33 bandını aşmamaktadır.(World Bank) İstihdam sağlanan kadınların %1'i sağlık sektöründe diğer %1'i de yapı/inşaat sektöründe çalışmaktadır. İstihdam edilen kadınların büyük çoğunluğu ise (%69) çiftçilik gibi önü pek açık olmayan, geliştirilmeye uygun olmayan mesleklerle uğraşmaktadır. (India real time)

Üçüncü dünya ülkelerinin uluslararası işbölümü tablosunda genel konumuna bakacak olursak: sömürü sonrası kadınları Uluslararası işbölümünden dolayı en fazla yıkıma uğrayan kesimdir. (Şerbetci) Bu bağlamda 17. Yüzyılda Goa'daki ekonomik faaliyetlere bakıldığında fahişelik ve köle kadın ticaretinin önemli olduğu görülmektedir.(Dalyan G. , 2017:459) Bunun yanı sıra Hindistan kadınlarının uluslararası işbölümünde diğer rolleri, çokuluslu şirketlerde, küçük kuruluşlarda cüzi miktarda ücretle işçilik yapmanın yahut yaptıkları işten ücret alamamanın üstüne çıkmamaktadır.

SİYASAL KATILIM

Hindistan, kadınların siyasete katılımı bağlamında diğer alanlara göre daha başarılı olmuştur. Bağımsızlık öncesi Hindistan'da kadınlar seçme haklarını 1917 yılı gibi dünyadaki diğer ülkelere nazaran oldukça erken bir tarihte kazanmışlardır.(Khanna M.,2009) Günümüzde adı ülkedeki üniversiteye verilen Indra Gandhi de Hindistan'a iki kez başbakanlık yapmıştır. Kadınların politikada bu denli aktif rol oynamalarında kurum ve kuruluşlar, uluslararası ve hükümet dışı örgütler etkili olmuştur.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 1975 yılını kadınlar yılı olarak deklare etmesinden sonra Hindistan'da kadın hakları üzerine pek çok gelişme yaşanmıştır.Genel kurul 1979 yılında Kadınlar için Uluslararası Haklar Belgesini kabul etmiştir ve madde 7 ve 8 ile siyasal ve sosyal hayata katılımlarını öngörmüştür.1985'te Nairobi 1995'te Pekin'de yapılan konferanslar da Hindistan'ı etkilemiştir. South Asia Watch(SAW) Asia Pacific Women's Watch (APWW) gibi hükümet dışı örgütler de siyasal ve sosyal hayata katılımı öncelikler arasında almışlar ve bu alanda çalışmalar yürütmüşlerdir. (Chanda A.)

Bu noktada ivme kazanan siyasal hayata katılım yakaladığı bu başarıyı günümüze dek sürdürebilmiştir. Siyasal katılım sayesinde kadınların uluslararası sistemde aktif rol oynadıklarını söylemek mümkündür. (Şerbetci) 1997 yılında % 7.2 olan kadının siyasal katılım oranı 2016 yılında %12 oranı ile tarihinin zirvesini görmüştür, zaman zaman duraksamalar yaşansa da genel itibariyle artarak devam eden bir süreç izlemektedir.(World Bank)

SONUÇ

Kadın ve erkeğin sosyal,siyasal,toplumsal,hukuksal anlamda eşitliğini kısacası cinsiyet eşitliğini savunan feminist teorisyenler, teoriyi küreselleştirme bağlamında nispeten başarısız olmuşlardır. Üçüncü dünya ülkelerinin kadınlarının da temelde en az onlar kadar güçlü birer kadın olduğunu, kendi imkanları el verdiğince eylemler gerçekleştirmeye çalıştığını göz ardı etmişlerdir. Bu noktada içeride sosyal,siyasal,hukuksal haklar elde etmek için çalışan kadınlar dışarıda da kendileri hakkında çizilen bu kötü imajı yok etmeye çalışmışlardır. Üstelik üçüncü dünya ülkesi kadınlarının böylesine kötü bir duruma gelmesinde uzun yıllar Batı tarafından sürdürülen sömürü düzeninin de etkisi büyüktür. Zira sömürü döneminde ezilmiş erkeğin bastırılmış şiddetini yöneltebileceği hedef ancak kendinden daha az kas gücüne sahip , savunmasız olarak gördüğü kadındır.

Teoriyi küreselleştirme adına ortaya konan “Ortak deneyimler” bağdaştırıcısı bu anlamda pek etkili değildir. Ev içinde sözü geçebilen, şiddete tecavüze bu kadar maruz kalmayan, yaptığı iş sonucu ücretini kolayca alabilen, isteği dışında gebeliklerini sonlandırmaya maruz bırakılmayan, sırf eşi öldü diye yaşama hakkının sona erdiği düşünülmeyen, eğitimini kolayca alabilen ve eğitim hayatını, çalışma hayatını evlilikten sonra da sürdürebilen, erkekten bağımsız olarak var olabilen Batı’lı kadın figürü ile tüm bu noktalarda toplum tarafından hezimete uğratılmış Doğu’lu kadın figürünün farkı bariz şekilde ortadayken ortak deneyimlerden bahsetmek ancak idealistlik olur.

Yaşanan tüm bu sıkıntılar karşısında mücadele eden kadın Batı’nın öngördüğü gibi pis, cahil, ilgisiz, vasıfsız olarak adlandırılamaz. Toplumun zorlamalarına rağmen gerek eylemsel boyutta gerek düşünsel boyutta kadınların çoğunluğu bu düzene karşı çıkmakta, sorgulamakta, çözüm aramaktadır.

Üstelik durum giderek iyileşen bir seyir izlemektedir. Farklı platformlarda başlatılan kampanyalar, yurtdışına öğrenime giden öğrenciler, filmler ve medya kanalıyla eşitsizliklere dikkat çekilmekte, kadının durumunun iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Sürdürülen projelerle gebe kadın yaşam oranı arttırılmış, siyasal katılım da dönemsel duraklamalar dışında artarak devam etmektedir.

Eğitimin iyileştirilmesiyle birlikte de erkek bireylere, kadın ve erkek eşitliği aktarılarak bugünkü durumun daha da iyi bir konuma getirilebilmesi mümkündür.

Sonuç olarak Mohanty'nin de Under Western Eyes'ta aktardığı gibi Feminist düşünce farklılıkları kabul eden, farklılıklardan ziyade ortak amaçlara odaklanan bir zihniyetle hareket ederse tamamen kapsayıcı olacaktır. Kadınları sınıflandırmak yerine ortak amaçlarla hareket etmek esas olmalıdır. Rengi, ırkı, görünüşü, inanışı, yaşadığı ülkeye bakılmaksızın birlikte hareket edebilmeleri gerekmektedir. Zira kadınlar diğer kadınları dışlarken, erkeklerle tüm kadınlar arasında eşitlik düşlemek yerinde olmayacaktır.

Kaynakça

1. Aydın Koyuncu, Ç., & Tür, Ö. (2010). "Feminist Uluslararası İlişkiler Yaklaşımı: Temelleri, Gelişimi, Katkı ve Sorunları. Uluslararası İlişkiler Dergisi, 3-24
2. Ramazanoğlu, C. (1998). Feminizm ve Ezilmenin Çelişkileri. 1.Bsk. Pencere Yayınları: İstanbul.
3. Yaratılış 2: 18, 20-21
4. Kaval, M. (2016). İLAHİ DİNLERDE KADIN'IN KIYMETİ PROBLEMİ. Akademik Bakış Dergisi, 317.
5. Gürgen, İ. (2018). HAMMURABİ KANUNLARI'NDA VE TEVRAT'TA KADINLA İLGİLİ HÜKÜMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 333-348.
6. Baytak,İ. (2019, Mayıs 02). Dicle Üniversitesi: https://www.dicle.edu.tr/Contents/a6d7bb1c-bd16-4287-a7b9-ee020edbc718.pdf adresinden alındı
7. Sevim, A. (2005) Feminizm, İstanbul: İnsan Yayınları.
8. Taş, G. (2016). Feminizm Üzerine Genel Bir Değerlendirme: Kavramsal Analizi, Tarihsel Süreçleri Ve Dönüşümleri, Akademik Hassasiyetler Dergisi Cilt: 3, Sayı: 5, ss. 163-175.
9. Özüdoğru,B.(2018) Beyaz Feminizm ve Öteki Kadınlar,Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı:12 ss.304-319
10. Soyer,S.(2018) İki Kadın Bir Feminizm , 1.Bsk. Net Kitap Yayıncılık
11. Ecevit, Y, Karkıner, N. (Ed.). (2011). Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
12. Demir, F. B. ,Postkolonyalizm , http://busrahocam.weebly.com/uploads/2/8/0/9/28097591/modern_eletiri_kuramlar_-_postkolonyalizm.pdf (Erişim Tarihi: 6 Mayıs 2019)
13. Öztürk, E. (2014)Sömürgecilik Sonrası Feminizm: Farklılığın Ötesine Bakabilmek ,Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,sayı 6 ss. 193-207
14. Riach, G. K. (2016) A Macat Analysis of Gayatri Chakravorty Spivak's Can the Subaltern Speak? , https://tr.scribd.com/audiobook/363626077/A-Macat-Analysis-of-Gayatri-Chakravorty-Spivak-s-Can-the-Subaltern-Speak (Erişim Tarihi: 7 Mayıs 2019)
15. Şerbetci D. (2013) POSTKOLONYAL FEMİNİZM BAĞLAMINDA "KÜRESEL KIZ KARDEŞLİK" KAVRAMININ İNCELENMESİ: HİNDİSTAN ÖRNEĞİ
16. Tolan F. , Feminism,http://ieas.unideb.hu/admin/file_6050.pdf (Erişim Tarihi: 7 Mayıs 2019)
17. Özlem Aslan 2010 Chandra Mohanty ile Röportaj http://www.feministyaklasimlar.org/wp-content/uploads/2013/05/12-10.Mohanty.pdf (Erişim tarihi: 10 Mayıs 2019)
18. Gogoi,B., Post Colonial Feminism: An Analysis of the Writings of Chandra Talpade Mohanty and Gayatri Spivak, https://www.academia.edu/23115000/Post_Colonial_Feminism_An_Analysis_

of the Writings of Chandra Talpade Mohanty and Gayatri Spivak (Erişim Tarihi: 13 Mayıs 2019)
19. https://tradingeconomics.com/india/population-female-percent-of-total-wb-data.html (Erişim Tarihi: 13 Mayıs 2019)
20. Weiss,J. (2014/2015) Rape in India and Its Consequences Did the Delhi Gang Rape Case Lead to any Changes in India ? https://www.academia.edu/17168530/Rape_in_India_and_its_consequences (Erişim Tarihi 13 Mayıs 2019)
21. Bomman, Jyoti. S. / Bomman, Sangeeta. S. (2013): Women, Social Justice And Human Rights In India. Indian Streams Research Journal, Sayı. 3, 8, Eylül 2013
22. Meshram, Mahendrakumar M. /Nandapurkar, Vijayalaxmi J. (2014): Status of women in an indian patriachical society. Indian Streams Research Journal, Sayı 3, 12, Ocak 2014
23. National Crime Records Bureau http://www.ncrb.gov.in/StatPublications/CII/CII2014/Table%203.1.pdf
24. http://www.ncrb.gov.in/StatPublications/CII/CII2014/Table%205.8.pdf (Erişim Tarihi: 14 Mayıs 2019)
25. http://www.censusindia.gov.in/2011census/F-series/F-11.html (Erişim Tarihi: 14 Mayıs 2019)
26. İŞLEYEN F. Tekin M. ,Konca Ç. Derin Anemi Nedeniyle Hastanede Yatan İnfant Hastaların Etiyolojik Açıdan İncelenmesi Adıyaman Üni. Sağlık Bilimleri Derg, 2016; 2(3):334- 347
27. https://blogs.wsj.com/indiarealtime/ (Erişim Tarihi 15 Mayıs 2019)
28. http://unicef.in/Whatwedo/1/Maternal-Health (Erişim Tarihi: 16 Mayıs 2019)
29. Dalyan G. M.(2017) ULUSLARARASI FUHUŞ TİCARETİNDE İSTANBUL'UN
30. YERİ VE HİNDİSTAN İLE MISIR'A OSMANLI KIZLARININ SATILMASI MESELESİ,Polis Akademisi Yayınları 1.Baskı

31. 30.Khanna M.(2009) Political Participation of Women in India,The Indian Journal of Political Sciene,Ocak-Mart 2009
32. 31.Chanda A. POLITICAL PARTICIPATION OF WOMEN: A CASE STUDY IN INDIA https://papers.ssrn.com/sol3/JELJOUR_Results.cfm?form_name=journalbrowse&journal_id=1650801 (Erişim Tarihi 16 Mayıs 2019)
33. https://data.worldbank.org/indicator/SG.GEN.PARL.ZS?locations=IN (Erişim Tarihi 16 Mayıs 2019)
34. https://ekmekvegul.net/sinirlarin-otesi/dunyada-kurtajin-tarihi